

มหาวิทยาลัยรังสิต

รายละเอียดของรายวิชา

วิทยาลัย การแพทย์แผนตะวันออก

หลักสูตร การแพทย์แผนจีนบัณฑิต

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

BCM 511	อายุรกรรมภายในทางการแพทย์แผนจีน 1 (Internal Medicine of Traditional Chinese Medicine I) (中医内科学 1)	5 (5-0-10)
วิชาบังคับก่อน/ วิชาบังคับร่วม	BCM 412 ตำรับยาจีน 2 และ BCM 432 การฝังเข็มและรมยา 2 และ BCM 440 การนวดทุยหนา	
ภาคการศึกษา	1/2568	
กลุ่ม	01	
ประเภทของวิชา	☐ วิชาปรับพื้นฐาน ☐ วิชาศึกษาทั่วไป ☒ วิชาเฉพาะ ☐ วิชาเลือกเสรี	
อาจารย์ผู้รับผิดชอบ	พจ.กิตติพันธุ์ ศรีเทพ พจ.ณัฐกฤตา เสรีทวีกุล	อาจารย์ประจำ อาจารย์ประจำ
อาจารย์ผู้สอน	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยการแพทย์ แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน	☐ อาจารย์ประจำ ☒ อาจารย์พิเศษ
สถานที่สอน	มหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีน นานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน	☐ ในที่ตั้ง ☒ นอกที่ตั้ง
วันที่จัดทำ	12 สิงหาคม 2568	

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์ของรายวิชาและส่วนประกอบของรายวิชา

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

- 1) เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจในนิยามและขอบเขตการรักษาโรคอายุรกรรม
- 2) เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยและกลไกการเกิดโรคตามศาสตร์แพทย์แผนจีน
- 3) เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับหลักการรักษาโรคขั้นตอนการวินิจฉัย และการรักษาโรคตามศาสตร์แพทย์แผนจีนที่พบบ่อยได้
- 4) เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาโรคตามศาสตร์แพทย์แผนจีนที่พบบ่อย
- 5) เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้และสามารถวิเคราะห์แยกแยะโรคที่มีความคล้ายคลึงกันได้อย่างถูกต้อง
- 6) เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเลือกใช้ตำรับยาและสามารถปรับเปลี่ยนเพิ่มลดยา หรือน้ำหนัทยาให้เหมาะสมกับอาการของโรคได้อย่างเหมาะสม

2. คำอธิบายรายวิชา

สาเหตุ กลไกการเกิดโรค ภาวะโรค อาการ การวินิจฉัยและการรักษาโรคอายุรกรรมภายในตามศาสตร์แพทย์แผนจีน (โรคในระบบทางเดินหายใจ โรคระบบไหลเวียนเลือด โรคระบบประสาท)

Etiology, Mechanism, differential syndrome, diagnosis and treatment of Internal Chinese medicine according to TCM theory (Respiratory diseases, Circulatory diseases and Neuropathy)

中医内科学，包括疾病的临床表现、病因病机、辨证与治疗方法，呼吸科疾病、循环系统疾病和神经系统疾病

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

มี3.....ชั่วโมง/สัปดาห์

■ e-mail: kittiphan.s@rsu.ac.th

■ We Chat กลุ่ม: RSU-NJUCM'64

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs) :

- 1) อธิบายนิยามและขอบเขตของอายุรกรรม ความเข้าใจต่อโรค ภาวะของโรค และอาการ การวิเคราะห์โรคและภาวะของโรค หลักการรักษาโรค ขั้นตอนการวินิจฉัยและการรักษาโรคตามศาสตร์แพทย์แผนจีนในโรคที่พบบ่อยได้
- 2) วินิจฉัยโรคและภาวะโรค เลือกใช้ตำรับยาและการปรับเปลี่ยน เพิ่ม ลด ตัวยาหรือน้ำหนัทยาให้เหมาะสมกับผู้ป่วยได้

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.4	มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง	- กำหนดและชี้แจงกฎระเบียบ ข้อปฏิบัติ เกณฑ์การให้คะแนนต่างๆในชั้นเรียนร่วมกับนักศึกษาทราบก่อนเริ่มการเรียนการสอน	- สังเกตพฤติกรรม การเข้าชั้นเรียน การส่งงาน และการสอบ
1.5	มีระเบียบวินัย และซื่อสัตย์		

2. ความรู้

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.1	มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิต และพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่ครอบคลุมทั้งวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กฎหมาย และการปกครองระบอบประชาธิปไตย	- บรรยายนิยามและขอบเขตการรักษาโรคที่พบบ่อย เพื่อให้ศึกษาเห็นคุณค่า และความสำคัญในการตรวจรักษาโรคทางอายุรกรรมตามศาสตร์แพทย์แผนจีนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยประยุกต์เนื้อหาให้เข้ากับ สถานการณ์ในปัจจุบัน และยกตัวอย่างจากประสบการณ์	- ประเมินจากการสอบกลางภาค และ/หรือสอบปลายภาคด้วยข้อสอบ
2.2	มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ทางการแพทย์แผนจีน ระบบสุขภาพ และปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและต่อระบบสุขภาพ	- สอนให้นักศึกษาสามารถคิดวิเคราะห์ วินิจฉัยโรค และเลือกตำรับยาในการรักษาได้ถูกต้อง และสามารถปรับเปลี่ยนลดชนิดหรือน้ำหนักยาได้อย่างเหมาะสมกับผู้ป่วย แต่ละรายตาม การเปลี่ยนแปลงของสังคมและระบบสุขภาพ - มอบหมายงานให้ค้นคว้าเพิ่มเติม - ถามตอบในชั้นเรียน	- ประเมินจากงานที่มอบหมาย - ประเมินจากการสอบกลางภาค และ/หรือสอบปลายภาคด้วยข้อสอบ
2.3	มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของกระบวนการแพทย์แผนจีน และการนำไปใช้	- บรรยายนิยาม ปัจจัย กลไกการเกิดโรค ขั้นตอนการวินิจฉัย รวมถึงเลือกใช้ตำรับยาในการรักษาโรคได้	- ประเมินจากงานที่มอบหมาย

		อย่างเหมาะสม รวมไปถึงการดูแลสุขภาพเพื่อป้องกันการเกิดโรค โดยประยุกต์เนื้อหาให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน และยกตัวอย่างจากประสบการณ์	- ประเมินจากการสอบกลางภาคและ/หรือสอบปลายภาคด้วยข้อสอบ
○	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.5	มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศทางการแพทย์แผนจีน และระบบจำแนกข้อมูลทางการแพทย์แผนจีน	- บรรยายกระบวนการวิจัยทางการแพทย์แผนจีน การสืบค้นข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล	- ไม่มีการประเมินผล
2.6	มีความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของประเทศและสังคมโลกที่มีผลกระทบต่อภาวะสุขภาพและประชาชน	- บรรยายแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสาเหตุ กลไกการเกิดโรค และการรักษาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน	

3. ทักษะทางปัญญา

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3.4	สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบโดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งใช้ประสบการณ์เป็นฐาน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ	- สอน โดยให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติการทางวิชาชีพทางการแพทย์วิเคราะห์กรณีศึกษาและออกแบบการรักษาเฉพาะบุคคล	- ประเมินจากพฤติกรรมในชั้นเรียน - ประเมินจากการสอบกลางภาคและ/หรือสอบปลายภาคด้วยข้อสอบ - ประเมินจากงานที่มอบหมาย
3.6	สามารถพัฒนาวิธีการแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป		

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
4.4	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อสังคม และรับผิดชอบในการพัฒนาตนเอง วิชาชีพ องค์กร และสังคมอย่างต่อเนื่อง	- สอนแบบบรรยายถามตอบ จัดกิจกรรมกลุ่ม แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ เปิดโอกาสให้นักศึกษามี	- ประเมินจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

	ปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับเพื่อนในชั้นเรียน	
--	--	--

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
5.3	สามารถสื่อสารภาษาไทยและภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟัง การอ่าน การเขียนและการนำเสนอ รวมทั้งสามารถอ่านวารสารและตำราภาษาต่างประเทศได้อย่างเข้าใจ	- อธิปรายถามตอบแสดงความคิดเห็น ในประเด็นต่างๆ โดยค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่างๆ	- ประเมินจากพฤติกรรมในชั้นเรียน

6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

○	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
6.1	สามารถปฏิบัติทักษะการแพทย์แผนจีนอย่างเป็นองค์รวม โดยประยุกต์ใช้ศาสตร์และศิลปะทางการแพทย์แผนจีน รวมทั้งใช้กระบวนการแพทย์แผนจีน หลักฐานเชิงประจักษ์ และการสื่อสารเชิงบำบัดในการแพทย์แผนจีน ต่อบุคคล ครอบครัว และชุมชน	- ปฏิบัติการร่วมกับอภิปราย ศึกษาและวิเคราะห์กรณีตัวอย่าง บูรณาการทฤษฎีการแพทย์แผนจีน การตรวจวินิจฉัย ยาสมุนไพรจีน และตำรับยาจีน เพื่อออกแบบแผนการรักษาสำหรับผู้ป่วย	- ประเมินจากการสอบกลางภาคและ/หรือสอบปลายภาคด้วยข้อสอบ

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียดบรรยาย	กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้	จำนวนชั่วโมง	อาจารย์ผู้สอน
1	总论：中医内科的起源、发展、辨证论治纲要 ที่มาและวิวัฒนาการของโรคอาชุนกรรมและหลักการวิเคราะห์โรค กลุ่มอาการโรคที่สำคัญ	เรียนแบบบรรยาย โดยใช้เอกสารประกอบการสอน และ power point presentation	5	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียดบรรยาย	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	อาจารย์ผู้สอน
2	各论：感冒 โรคไข้หวัด	เรียนแบบบรรยาย โดยใช้เอกสาร ประกอบการสอน และ power point presentation	5	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน
3	各论：咳嗽 โรคไอ	เรียนแบบบรรยาย โดยใช้เอกสาร ประกอบการสอน และ power point presentation	5	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน
4	各论：哮喘 โรคหืด	เรียนแบบบรรยาย โดยใช้เอกสาร ประกอบการสอน และ power point presentation	5	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน
5	各论：喘症 โรคหอบ	เรียนแบบบรรยาย โดยใช้เอกสาร ประกอบการสอน และ power point presentation	5	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน
6	各论：心悸 โรคใจสั่น	เรียนแบบบรรยาย โดยใช้เอกสาร ประกอบการสอน และ power point presentation	5	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน
7	各论：胸痹 โรคเจ็บแน่นทรวงอก	เรียนแบบบรรยาย โดยใช้เอกสาร ประกอบการสอน และ power point presentation	5	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน
8	สอบกลางภาค			
9	各论：不寐、多寐 โรคนอนไม่หลับและโรค นอนหลับมากเกินไป	เรียนแบบบรรยาย โดยใช้เอกสาร ประกอบการสอน และ power point presentation	5	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน
10	各论：血证 โรคเลือดออก	เรียนแบบบรรยาย โดยใช้เอกสาร ประกอบการสอน และ power point presentation	5	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน
11	各论：痴呆 โรคความจำเสื่อม	เรียนแบบบรรยาย โดยใช้เอกสาร ประกอบการสอน และ power point presentation	5	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียดบรรยาย	กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	อาจารย์ผู้สอน
12	各论：眩晕 โรคเวียนศีรษะ	เรียนแบบบรรยาย โดยใช้เอกสาร ประกอบการสอน และ power point presentation	5	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน
13	各论：头痛 โรคปวดศีรษะ	เรียนแบบบรรยาย โดยใช้เอกสาร ประกอบการสอน และ power point presentation	5	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน
14	各论：中风 โรคอัมพฤกษ์ อัมพาต	เรียนแบบบรรยาย โดยใช้เอกสาร ประกอบการสอน และ power point presentation	5	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน
15	各论：耳鸣 โรคหูที่ได้ยินผิดปกติ	เรียนแบบบรรยาย โดยใช้เอกสาร ประกอบการสอน และ power point presentation	5	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน
16	各论：郁证 โรคซึมเศร้า	เรียนแบบบรรยาย โดยใช้เอกสาร ประกอบการสอน และ power point presentation	5	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย การแพทย์แผนจีนนานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน
17	สอบปลายภาค			
รวม			75	

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	ลำดับที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
2.1, 2.2, 2.3, 3.4, 3.6	- สอบกลางภาค - สอบปลายภาค	8 17	45% 45%
1.4, 1.5, 3.4, 3.6, 4.4, 5.3	- การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้น เรียน การทดสอบย่อย	ตลอดภาคการศึกษา	5%
2.2, 2.3, 3.4, 3.6	งานที่ได้รับมอบหมาย	ตลอดภาคการศึกษา	5%
รวม			100%

หมายเหตุ: วิธีการประเมินผลอาจมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีน
นานกิง สาธารณรัฐประชาชนจีน

3. เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้

การคิดค่าระดับคะแนน (เกรด) โดยคิดเป็นค่าระดับดังนี้

ช่วงคะแนน	80-100	75-79	70-74	65-69
ค่าระดับ	A	B+	B	C+
ช่วงคะแนน	60-64	55-59	50-54	0-49
ค่าระดับ	C	D+	D	F

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

吴勉华，石岩主编. 中医内科学・全国中医药行业高等教育“十四五”规划教材 . 中国中医药出版社. 2021

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

- 2.1. สถาบันการแพทย์ไทย-จีน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข, พจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนจีน, กรุงเทพมหานคร 2554.
- 2.2. กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุขและคณะ, พจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนจีน เล่ม 2, สถาบันการแพทย์ไทย-จีน กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข 2559.6.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

- 3.1. น.พ.ภาสกิจ (วิฑูรย์) วัฒนวิบูล, ลื่นบอกโรค ทฤษฎีแพทย์จีน, สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, 2007.4.
- 3.2. น.พ.ภาสกิจ วัฒนวิบูล, ตำราการแพทย์จีน การตรวจวินิจฉัย, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน 2548.
- 3.3. น.พ.ภาสกิจ วัฒนวิบูล, กินอยู่อย่างสมดุล, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน 2545.
- 3.4. น.พ.ภาสกิจ วัฒนวิบูล, คลินิกแพทย์แผนจีน, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน 2546.

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

- การสะท้อนคิด (reflective journal) ของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ/การเรียนรู้
- การทวนสอบผลการประเมินการเรียนรู้

3. การปรับปรุงการสอน

- การยกตัวอย่างให้เหมาะสมกับเนื้อหาพร้อมประกอบสื่อการสอน
- การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อร่วมกันหาแนวทางหรือวางแผนการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- ☒ สัมภาษณ์นักศึกษา
- ☐ การสังเกตพฤติกรรมนักศึกษา
- ☐ การตรวจสอบการให้คะแนนและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- ☐ การประเมินความรู้รอบยอดโดยการทดสอบ
- ☐ รายงานผลการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในแต่ละด้าน
- ☐ แบบสำรวจ/แบบสอบถาม
- ☒ อื่นๆ: ทวนสอบโดยคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการของหลักสูตร

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

หลักสูตรฯ มีระบบทบทวนประสิทธิผลของรายวิชา โดยพิจารณาจากผลการประเมินการสอนโดยนักศึกษาและผลการประเมิน โดยคณะกรรมการประเมินของหลักสูตร การรายงานรายวิชาโดยอาจารย์ผู้สอน หลังการทบทวนประสิทธิผลของรายวิชา อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาในการทบทวนเนื้อหาที่สอนและกลยุทธ์การสอนที่ใช้และนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาในการรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา เสนอต่อหัวหน้าหลักสูตรฯ เพื่อนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการประจำวิทยาลัย เพื่อพิจารณาให้ความคิดเห็นและสรุปวางแผนพัฒนาปรับปรุงสำหรับใช้ในการปีการศึกษาถัดไป